

SLOVENSKI NAROD.

(zhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Delavsko podporno društvo v Trstu.

Ako zaznamuje uže sam obstoj slovenskega delavskega društva v Trstu jako važen napredek našega naroda, tedaj je okolnost, da to društvo stoji pod pokroviteljstvom našega presvitlega cesarjeviča, še veliko večjega pomena. To društvo je denes v takem položaji, da more našemu narodu, bodi si materijalno, bodi si duševno, toliko koristiti, kakor malokatero društvo na Slovenskem. Naravna stvar je, da je uspeh v prvi vrsti v rokah duševnih voditeljev; ako so ti pametni možje in resnično ljubijo svoj narod in delavski stan, potem morejo narodnej stvari in človečanstvu sploh koristiti neizmerno in z veselim srcem bodo mogli po letih v svoje največje zadoščenje spominati se začetne dobe tega društva. A tudi voditelji ne morejo uspešno delati, ako jih pri delu ne podpirajo udje sami, ako jim oni ne pridejo nasproti z zaupanjem in ne spoštujejo njih sklepov. Dostikrat se prigodi v takih društvih, da čisto slepa zavist in sumnost podirata za vsak dober napredek potrebno slogo; to se je tudi v tem društvu tu in tam godilo, a denes so odstranjene tudi te ovire, ker vsak družabnik lahko vidi dokazov vse polno za pravo delavnost in celo požrtvovalnost zdanjih načelnikov in poverjenikov društva. Dobro je, da pazijo udje, da se stvar tako ohrani, kakor je zdaj in velikega uspeha smo gotovi.

Še 10 dnij in to društvo bode slavilo svoj največji praznik, blagoslovi svojo prekrasno zastavo in pri tem krstu zastave bode po visokej namestnici kumovala sama naša bodoča cesarica; pričalo bode temu nad 30 raznih društev, slovanskih, nemških in italijanskih, mnogo deputacij in vse polno visoke gospode, pa gotovo neizmerna množica iz vseh krajev, tam pri Sv. Ivanu se bodo nahajali ne samo slovanski bratje, temuč tudi pošteni Nemci in Italijani bodo skupno k nebesom povzdigovali glas, da Bog blagoslovi to slovensko društvo, da mu Bog

daj, da doseže svoj človečanski in svoj etični namen. Tam pri Sv. Ivanu bode torej ne samo naroden praznik, temuč tudi prava pobratimija onih dobrih sosedov, ki hočejo mirno mej soboj živeti in svoj patrijotizem vporabiti za blagost in srečo naše države, preljube nam Avstrije; oni si hočejo tam seči v roke z zagotovilom, da bodo drug družega spoštovali, vsi skupaj pa gojili ljubezen in udanost do našega vladarja. To noče biti, kakor utegnejo misliti in kvasiti nekateri, politična stvar, izliv srda ne! praznik pri Sv. Ivanu ima vplivati v plemenitem smislu na boljše odnose mej nami, naš narod boče pri sv. Ivanu dokazati, da je zrel za največjo svobodo, da je plemenit in napredovalen. — Želimo torej, da bi slavnost pri Sv. Ivanu vsi prav razumeli, da bi se ta slavnost tako velikansko zvršila, kakor je velikansko započeta v čast delavskemu društvu in vsemu slovenskemu narodu. Zdelo se nam je potrebno, s temi kratkimi stavki navod napraviti spodaj navedenemu, resnično lepemu in v velikem slogu sestavljenemu programu, ki se glasi kolikor smo mogli poizvedeti, blizu tako le:

Sprejem gostov. Ker je južna železnica dovolila iz Ljubljane v Trst poseben vlak, kateri odide iz Ljubljane ob 2. uri 15 minut po polunoci, in se ustavi na vseh postajah mej Ljubljano in Trstom, ter pride v Trst ob 7. uri 40 minut (v Ljubljano tja in nazaj bode stala vožnja samo 5 gld. 38 kr. in sicer tako, da ima vsak deležnik posebnega vlaka pravico vrniti se v obroku 8 dnij z vsakim vlakom, kadar mu ljubo), ker goriški vlak dojde v Trst ob 7. uri 36 minut, vzprejmo se gostje ob 7. uri 40 minut na tržaškem kolodvoru in odidejo od tam v gostilno „Cervo d' oro“. Ob 9. uri bode odhod vseh društev in drugih gostov na slavnostni prostor. — Ob 9¹/₂ uri bode zaporedoma sprejem domačih društev, sprejem duhovščine, slovesni sprejem Nj. eks. kumice-namestnice, Nj. eks. namestnika in drugih dostojanstvenikov.

Ob 10. uri bode slovesna sv. maša, po

tem blagoslovljenje zastave po načrtu, ki se priobči kasneje.

Ob 1¹/₂ uri bode banket v Dreherjevem salonu v bošketu. Kdor se hoče vdeležiti banketa, mora do 6. septembra poslati pod adreso del. podpornega društva 2 gld.

Ob 3¹/₂ uri napravijo najbrž nekateri Sv. Ivanski rodoljubi ljudsko veselico na slavnostnem prostoru.

Ob 8. uri zvečer se začne beseda v Dreherjevem velikem salonu, v katerem ima prostor najmanj 5000 oseb. — Pri besedi bodo sodelovali: 1. Vojaška godba polka Jelačić, 2. Hrvatsko pevsko društvo „Kolo“, 3. Ljubljanski „Sokol“, 4. Združeni tržaški in okoliški pevski zbor, 5. Pevski zbori iz vseh slovenskih in hrvatskih krajev, gotovo nad 300 pevcev, 6. Mešani zbor tržaški in 7. Ako mogoče tudi godba veteranov goriških.

Po besedi bode ples v dvoranah gostilne v bošketu in zabava (petje, godba) v Dreherjevem salonu.

Drugi dan 11. sept. ob 8. uri bode izlet po morji v Miramar, od tam v Lloydov arsenal in zvečer zabava pred hrvatskim paviljonom.

Dozdaj je znano, da se bodo udeležila slavnosti ta-le društva: 1. veteransko društvo v Trstu in corpore z zastavo in godbo, 2. društvo Fratellanza Artigiana in corpore z zastavo in godbo, 3. delavsko društvo „Unione operaia“ iz Trsta, 4. Soc. operaia iz Fare, 5. tržaška čitalnica, 6. tržaški „Sokol“, 7. sežanska čitalnica, 8. goriška čitalnica, 9. podporno društvo goriško z zastavo in godbo, 10. postojnska čitalnica z zastavo, 11. delavsko društvo iz Ajdovščine z zastavo, 12. društvo „Sokol“ iz Ljubljane z zastavo, 13. društvo „Sokol“ iz Zagreba z zastavo, 14. društvo „Kolo“ iz Zagreba z zastavo, 15. društvo „Danica“ iz Siska z zastavo, 16. društvo „Javor“ iz Jaske z zastavo, 17. praški „Sokol“ najbrž tudi z zastavo, 18. društvo tržaških fakinov, 19. Prvaško pevsko društvo, 20. oko-

LISTEK.

Domači pogovori.

XII.

V poslednjem svojem pismu sem bil predložil „numerus clausum“ za našo feljtonsko zadrugo, ali tisto nemškutarsko budalo, ki dopisuje v „Deutsche Zeitung“ iz Ljubljane, (naše slovensko piše zdaj za graško Tagespost) me je tako razjarilo, da odustajem od svojega prvotnega nasveta in odpiram širom tisto leso, kroz katero vodi pot do izpod erte našega dnevnika.

Iz 67 telegramov, kateri so prišli v Višnjo Goro pozdravljat Jurčičeve častilce, je naredilo tisto nemškutarsko budalo 67 slovenskih pisateljev, potem pa se norčuje iz tega števila, kakor da bi to kaj tako posebno nemogočega bilo.

Kakor po naročilu, sta se prikazala pretečeni teden dva nova delavca, Neslanec in Muhober, in če bo šlo to tako uspešno naprej, nas bo zares skoraj

toliko skupaj, kolikor je bilo telegramov pri Jurčičevem slavnosti in potem se bomo kar podili drug družega s pravimi španjolskimi feljtoni.

Ime „Neslanec“ mi nij čisto všeč, zato ne, ker je na ravno tistem mestu stalo, na katerem je bilo dan preje moje ime, in če človek čita dva dni zaporedoma: „Spectabilis — Neslanec“, se nekako čudno zadene okó ob takem imenu.

Muhober bi bilo dobro ime, nego mi se ne zdi originelno, ampak je plagiat Bolhobera, sicer pa nobeno teh dveh imen ne odgovarja resnici, ker pri nas doma pri sv. Križu na Štajerskem lovijo bolhe in jih ne berejo, tudi muh ne berejo, ampak jih podijo z muhalnikom, če preveč silijo ljudem v skledo.

Po mojem mnenji bi mogel Bolhober ostati, kar je bil dozdaj, Muhober pa, ki še nij tako slaven postal kakor Bolhober, bi se še mogel prekrstiti in bi se mogel nazvati: „Muhelj“.

V križevskej fari, kjer je, kakor sem povedal, moja zibelka tekla, izgovarjajo besede po posebnih pravilih, katerih pa jaz, ker nijsem filolog, tolmačil

ne bom, nego povedal bom samo nekoliko primerov: Bolha je bauha, muha je müha, kos je kaus, nos je naus, volk je vauk, mesec je mäjsenc itd. Po teh pravilih bi bilo ime novemu feljtonistu Mühelj.

G. Krečman Matija (Akcentober), ki išče in pobira naglase za jugoslovansko akademijo, mi je ónikrat rekel, naj mu sklanjam besedo „kost“ tako, kakor ljudje pri nas doma govorijo. Kdo rajši, nego jaz bi vstregel svojemu nekdanjemu profesorju, ali pri vsej dobri volji mu tega nijsem mogel niti znal storiti, ker pri nas doma v križevskej fari še ne poznajo ne besede „kost“, ampak „kaust“ poznajo.

Križevčani vender, če ravno vedo, da jim samoglasniki, kakor so: au, äi, oa, ua, äe itd. ne delajo posebne slave, se še bahajo napram Šmarčanom, ki še bolj zavlačevajo besede, pa ko je v Rogatci na sejmu povprašal Šmarčan Križevčana: „Ali ste vi oča tega žrebajta?“ so se veselili Križevčani, da Šmarčan tako neumno govori in pravi „žrebajta“ v tem, ko oče pomeni tu kakor tam gospodarja.

V Šmarji imajo cerkev sv. Roka; Križevčani pravijo sv. Ruak. Ko je nek Križevčan na božje

ličanska društva z zastavami in še mnogo drugih društev in tako se imamo nadejati velikanskega obiskovanja. — Slavnost bode v lepem ali slabem vremenu, ker je uže tako preskrbljeno glede prostorov. —

Iz tega se lahko razvidi, da bode stvar velikanska, ako Bog daše srečo. Nobenemu obiskovalcu ne bode žal za mali strošek, ker tukaj se bode družilo „utile dulci“, ako pomislimo, da vsak lahko ogleda tudi razstavo za ceno na polovico znižano, in prav tako bode stanovanja za obiskovalce ceneja, nego za druge potnike, za kar vse je skrbel odbor. „Edinost“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. avgusta.

Na polji notranje naše politike vladata mir in tiho. Jediní deželni zbor **isterski** zboruje zdaj. V drugej seji so odobrili nove volitve in razni odseki dobili za vladne predloge v roke. Mej temi je tudi načrt zakona, kako ustanoviti in ustrojiti okrajna kmetijska društva z deželnim kmetijskim svetom na čelu. — Prihodnji ponedeljek pa se snideta deželna zborna bukovinski in kranjski. Poredna usoda bo morda hotela, da bodo fakijski oponentje in nemškutarji našega deželnega zbora, stopivši v redutno dvorano, našli premalo svojih „drazih glav“ in morali oditi domov k svojim penatom. Brez političnih grehov in komedij, to se ve, vsaj zdaj prvi in — zadnji pot!

Deželni predsednik **koroški** pl. Schmidt-Zabierow naznanja v posebnem pismu prebivalcem dežele, da presviti cesar dojde v Celovec v 8. dan septembra, ostane tu v 9. in 10. dan ter da v 11. dan septembra odpotuje v Beljak in Trebiž. Predsednik meni v tem pismu, da bo vsak Korošec ob tej priliki skušal pokazati svojo staro ljubezen in udanost do ljubljene vladarja. — Presvitlega cesarja 26 let nij bilo na koroški zemlji.

V **Bukovini** bil je za volilni okraj sučavski te dni državnim poslancem izbran baron Pino. Zdaj torej samo ministra baron Conrad in grof Welsersheimb nijsta tudi še člana državnega zbora.

Rimski „Pungolo“ naznanja, da bo **škof Strossmayer** v konzistoriji v 24. dan septembra povišan v kardinala, razen njega tudi nadškof dunajski dr. Ganglbauer.

Vnanje države.

Angleško-turška vojaška pogodba nij še sklenjena, ker vlada v Londonu lordu Dufferinu v Carigradu ničesar nij še poročila, kako da se mu je ravnati v tej zadevi. Angleški listi nujno odsvetujejo skleniti to pogodbo, predno je Kajira v angleških rokah. Po tem bi bila pogodba se ve da „Ilias post Homerum“.

V **Albaniji** ne poznajo nobenega gospodarja več. Očitno se upirajo proti turški vladi in celo orožju se ne umaknejo. Kristijanom se godi slabo. V Skutari je prišlo uže tako daleč, da je bil angleški konzul mórán, s svojo družino preseliti se v Cetinje. Nič več nij varno; pri belem dnevi in javno na ulicah plenijo ter morijo mohamedani. Albanci hodijo celo na mejo Črne Gore in nadlegujejo tu prebivalce. Najbrž prišla je v Albanijo ta iskra iz Egipta.

Iz **Egipta**: Arabijeva vojska drži se še vedno dobro v Tel-el-Kebiru in bojda jako močna, blizu

30.000 mož s 60 kanoni je tamo zbranih. Vse kaže, da hoče Arabi tu počakati svojega sovražnika in tu poskusiti z njim glavni boj. Tel-el-Kebir je dobro zatrtjen, in egiptovski vojaši bodo vztrajni, tako upa diktator Arabi. In kakor je razbrati iz londonskih depeš, sam general Wolseley pripravljase na resno bitko ter tudi meni, ako potolče Arabi pašo pri Tel-el-Kebiru, razprši se egiptovska vojska sama ob sebi in tako bode v kratkem odpravljena vsa zadeva ob Nilu. Menda angleški general le še čaka, da dojde zadnji mož indijskega oddelka, po tem bi udaril na Tel-el-Kebir. Jeden del Indijancev je uže v Ismajliji in v malo dneh stali bodo tudi ti mej Kassasinom in Mahsami. General Wolseley bode po tem zapovedoval vojski 15.000 mož, in s temi si je uže upati nad Tel-el-Kebir, kjer prav za prav Arabijeva vojska nijma preveč ugodnega stališča. — V ponedeljek zvečer bil je hud boj mej Egipčani in Angleži pri Kassasinu. Egipčani napadli so generala Grahama z 12 kanoni in 8 batalijoni. Graham je imel s prva pri rokah le 5 kanonov in 3 batalijone, potem nekaj konjikov. Ali ko mu dojde še jeden batalijon na pomoč, skoči na sovražnika, jedno brigado pa mu pošlje za hrbet. Arabi paša je bil sam na bojišči. Konjikom se nij posrečilo, vzeti sovražnikove kanone, ker so jih bili v temi poskrili, vdobili pa so vse strelivo. Angleži so izgubili jednega zdravnika in 7 mož; 5 častnikov in 56 mož pa je ranjenih.

Dopisi.

Iz Zagorja na južnej železnici 30. avgusta. [Izv. dop.] V noči mej 27. in 28. t. m. jelo se je posedati desno bregovje vode Medije na nasprotnem kraju, kakor zadnjič, in sicer tako močno, da je strugo potoka Medije zaožilo za tri metre ter je nastala nevarnost, da kako deževje v kratkem uniči po zadnej katastrofi preloženo okrajno cesto. Videli smo tudi komisijo tu in nadejali se, da nas vrli gosp. okrajni glavar Gril tudi zdanje zadrege kmalu reši, kakor gre v prvej vrsti le njemu hvala, da se je zadnjič zasuta okrajna cesta tako hitro preložila. Čuli smo nadalje, da se je v ponedeljek zvečer po prvem ogledu odposlal telegram na deželni odbor kranjski, da pošlje kot višja instanca cestnega odbora svojega inženirja semkaj. Došel pa je drugi dan odgovor, da sta oba ljubljanska inženirja zelo vprežena, ker imata s predelovanjem gledališča in redute za deželnozborsko zasedanje toliko posla, da se ne moreta ganiti z doma. Čuditi se je pač tacemu čudnemu odgovoru. Gledališče bilo je uže tudi pri zadnej katastrofi izgovor teh gospodov, katerim je več mar za zabavo, nego za take elementarne dogodke, ki nam utegnejo pokončati ne samo naš živež, ampak tudi kako človeško življenje. Da bi se zaradi malega gledališča prizidalega kurnika, inženir niti iz Ljubljane ganiti ne mogel, to je vendar uže preveč. Gospod Dežman naj bi v tacih slučajih kaj storil in to hitro, ne pa samo hodil ogledovat škodo, ali pa tako neumestno odgovarjal telegramom cestnega odbora. Postopanja deželnega odbora si kar tolmačiti ne moremo, „ne vemo, zakaj nam ti gospodje kar na ravnost odrekajo pomoč.“

mejsoboj Šmarčani in Križevčani zaradi jezika, zaradi deklet se pač tudi tukaj mej fanti zgodi včasih kaj gorenjsko-kranjskega, in tudi stepli so se uže parkrat, še ko sem jaz doma bil in pa g. Mihael Žolgar, ali zdaj so se tisti ljudje uže umirili, ker so mej tem stari postali, pa so se v marsičem spremenili, samo v jeziku se še nijso spremenili Šmarčani čisto nič, Križevčani so se pa uže naučili toliko nemščine, da po letu, ko je na Slatini zaslužka, govorijo nemški in tudi nemško pridigo uže razumejo na pol, če je res, kar sem zvedel, da se pridiguje včasih po nemški pri sv. Križi, česar pa zdaj še ne verujem, a ko bi verjel kaj takega, ne bi nikomur povedal, ber bi me bilo preveč sram.

Ko letno vreme poide in zima nastopi, pozabijo Križevčani nemški in zopet govoré slovenski po starej navadi, tudi v cerkvi nij več slišati nemške besede; sicer ne vem, kdo bi jo poslušal po zimi, ko je niti po leti ne razumejo domači ljudje, tujcev pa nij, da bi hodili po zimi v cerkev poslušat nemščino. Spectabilis.

Domače stvari.

— (Iz Bovca) se nam piše 28. t. m.: Cesar bode potoval po soški dolini k razstavi v Trst. Dne 11. septembra bode prenočil v Bovci, pri narodnem poštarji in predsedniku čitalnice, g. Alojziju Zorču. Delajo se uže velikanske priprave za slovesen sprejem.

— (Vojaške spremembe.) Piše nam prijatelj našega lista: Iz prav gotovega vira vam poročam, da pride naš domači polk baron Kuhn št. 17 v dveh oddelkih, namreč 13. in 14. septembra, z Dunaja v Ljubljano. Drugi batalijon našega polka, ki se postavi na takozvani „erhöhten Friedensstand“, kompanija 100 mož, pride v garnizijo v Koper. Peti zdaj v Ljubljani bivajoči batalijon, gre 13. septembra v Pulj, kjer se bode iz njega in 35. lovskega batalijona sestavil novi 97. pešpolk. Četrty batalijon pa ostane tu v Ljubljani. 26. pešpolk veliki knez Michael odide 12. septembra iz Ljubljane na Ogersko v svoj naborni okraj Gran in Komorn.

— (Šolsko leto 1882/83) na c. kr. izobraževališči za učitelje in učiteljice v Ljubljani prične 16. septembra. Vpisuje se 13., 14. in 15. septembra popoldne v pisarnici ravnateljstva.

— (Zemljepis za prvi razred srednjih šol.) Spisal in založil Janez Jesenko. Cena 45 kr. V Ljubljani 1882. Natisnila „Narodna Tiskarna“. S to 116 strani obsežajočo knjigo je neumorno delavni gosp. profesor Jesenko zopet popolnil nedostatek učnih knjig za zemljepisno-zgodovinsko stroko, za katero nam je on vse spisal, česar je bilo potrebno za nižje razrede naših srednjih šol. „Občne zgodovine“ I. del, ki je uže pošel, izdal bode v kratkem in pripravljeno ima uže tudi občno zgodovino za višje razrede srednjih šol. Izdal jo bode, kadar se pokaže potreba.

— („Ljubljanskega Zvona“) ravnokar izišli 9. zvezek ima naslednjo vsebino: Gorázd: Madona. Balada. — b—: Vihár. Pesen. — Dr. Fr. Detela: Malo življenje. Povest (Dalje). — Dr. Fr. Kos: Slovenci za Karola Velikega II. — S. Rutar: Slovenski Faust. — Dr. I. Tavcar: Tiberius Pannonicus. (Konec). — J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. — Krilan: Najljubša želja. Pesen. — b—: Knjiga življenja. Pesen. — b—: Pri križi. Pesen. — Janko Kersnik: Luterski ljudje. Povest. (Dalje). — J. Jesenko: Zemeljski potresi. (Konec). — A. O'Patrik: Pesen Slovenca v Amerikanih. — r—: Zbirka slovenskih pregovorov iz leta 1592. — A. Bezenšek: Šolstvo in prosvetni zavodi v kneževini Bolgarske. — L.: Langus in Preširen. — L.: Marsikateri rómár gre v Rim v Kompostélje. — Slovenski glasnik.

— („Hrvatske Vile“) osmi vezek donáša slike: Victor Hugo, Mir, Most v Mostaru, Beranice na Limu, Desdemona, Samson in Delila, Domače nošnje za gospe in deco in fotografski svetlotisek „Izvirni greh“, po sliki Karla Cignania, kot prilogo. V tekstu pa: Nadaljevanje romana „Primorci“, pesen „Mir“, Jacques Damour (Napisal Emil Zola, prevel Evgen Matić), Mahči, Dvie, tri o modernoj Rusiji. Kurje oko in Listak. Oblika in vsebina kakor vsikdar izborna.

— (Banka „Slavija“) razpošilja ravnokar „Kratek izpisek iz računskih sklepov in iz [pravilnega] poročila za trinajsto upravnno leto 1881“, iz katerega je razvidno, da je banko upravnno in veleugodno napredovanje tega zavoda. Vse po večini jako varno v vrednostnih papirjih. posojilnicah in na zemljiščih naloženo premoženje znaša 4.912.082 gld. 22 kr., tedaj skoraj pet milijonov. V vseh zavarovalnih oddelkih se je število členov izdatno pomnožilo in samo IV. oddelek (ogonj) broji 150.590 členov z zavarovanim kapitalom 129.667.484 gld. V podedovanjska društva vpisanih je 19.458 oseb, na slučaj smrti zavarovanih 21.556 členov. „Slavija“ se sme s ponosom ozirati na svojo 13letno delovanje, nij ga društva, ki bi bilo v tako kratkem času napredovalo tako sijajno.

— (Popravek.) Pri tiskarskem sestavljanju XII. feljtona „Potovanje križem domovine“ zgodila se je pomota. Za besedami: „Navdušenost,

poti k sv. Roku stresel slive v Šmarji, ga je baba kregala in je rekla: „Ti nisi sv. Rauka raumar, ti si sv. Rauka pies!“ Kako veselje so imeli Križevčani, da v Šmarji govorijo Rauk mesto Ruak, nij mogoče opisati, pol leta so se smijali temu; beseda raumar je pa dobra bila in pies tudi, ker pri sv. Križi ravno tako govorijo.

Pa pustimo to filologijo, v katero sem se denes nehote zapletel, bi se še mogel zameriti komu doma in to bi me bolelo; sicer si morejo in smejo po mojem prepričanju Šmarčani in Križevčani roke podati in se pomiriti mej soboj radi jezične različnosti, saj se čisto dobro razumejo, če se snidejo pri čaši rujnega in si zapojejo unanimiter:

„Tam na aunem svajti
Ne bo več vina v klajti,
V klajti, ja v klajti
Tam le siša bo!“

Čeravno jo Šmarčan nekako bolj na „svajti in klajti“ potegne, se vendar pri siši zopet najdeti oba, in nij mi znano, da bi se bili kedaj skregali

čuj, poje rajsko pesen . . . ima priti: „Glej, kar se pred mojim zavzetim duhom polagoma dviguje“, do besed: „Der Spruch aller gläubiger Thoren worden“, za katerimi še le sledi: „Iz tega mojega premišljevanja me vzdrami . . .“ do besed: „Eile freudig zum Verein“, s čemer članek končuje.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 31. avgusta. („Wiener Zeitung“.) Cesarskim patentom sklicuje se deželni zbor česki, gorenje-avstrijski, dolenje-avstrijski, solnograški, koroški, moravski, šleski in predarlški v 26. dan septembra.

London 31. avgusta. Wolseley poroča: Sovražnik utrjuje se ne daleč od Kassasina.

Aleksandrija 31. avgusta. Škotska brigada odpotuje denes v Ismailijo.

Budimpešta 31. avgusta. Resultat glavnih pridelkov Ogerske po ministerskih podatkih: 37,144.497 meterskih centov pšenice, 15,537.860 rži in soršice, 12,982.911 ječmena, 651.861 ogršice, 9,328.324 ovsa in pire. V teh številkah pridelki Hrvatske in Slavonije niso vračunjeni. Po odbitju domačega použitka, ostane za izvažanje superplus: 15,450.000 meterskih centov pšenice in 7,750.000 rži in soršice.

Okolišna razstava v Sevnici dne 14. septembra t. l.

v smislu §. 21 postave od 9. januarja 1882 zastran zboljševanja govedorejstva, oziroma v smislu §. 3 izpeljavnega ukaza, od deželnega zbora štajerskega dne 17. maja 1882, k tej postavi izdanega.

Državne premije:

Za krave:

1 premija po 40 gld. =	40 gld.
1 " " 30 " =	30 "
3 " " 20 " =	60 "
5 premij	130 "

Za mladino:

1 premija po 25 gol. =	25 gld.
1 " " 20 " =	20 "
6 " " 15 " =	90 "
8 premij	135 gld.

Deželne premije:

Za krave:

1 premija po 25 gld. =	25 gld.
1 " " 20 " =	20 "
3 " " 15 " =	45 "
5 premij	90 gld.

Za mladino:

1 premija po 15 gld. =	15 gld.
4 " " 10 " =	40 "
5 premij	55 gld.

Skupaj nastavljenih je torej 19 premij v znesku 350 gld. in za potrebe še doloženih 80 gld., nekaj svetinj pa častnih diplom.

Po navedenej postavi in po ukazu deželnega odbora ne sme noben posestnik premirane živali skozi 2 leti mesarju ali iz dežele prodati, ampak za plemo pridržati in ravno pod temi pogoji tudi le štajerskemu posestniku dalje prodati.

Premiranje razsojuje komisija večih mož. K tej pripadajo: načelnik govedorejskega okoliša (distrikta) 1 zastopnik deželnega odbora, 1 zastopnik centralnega odbora kmetijske družbe štajerske, deželski živinozdravnik, okrajni živinozdravnik, po jeden ud okrajnih dotičnih zastopov in kmetijskih podružnic.

Kdor živino pošlje na okolišno razstavo, ta ne sme biti ud pri razsodnej komisiji za premije.

Na razstavo se sprejemajo v premiranje samo živali iz okolice, za katero je vsa razstava osnovana.

V Sevnici bode dne 13. septembra še premiranje konj in 15. septembra licenciranje bikov.

Razne vesti.

* (Česki pevci v Varšavi.) V 16. dan avgusta nastopilo je več českih umetnikov v Varšavi v instrumentalnem in vokalnem koncertu, med njimi gospica Ana Hlavaček, bariton Lavoslav Stropnický, Fran Ondříšek, umetnik na goslih in Karol Kovarevič, virtuos na harfo. Vsi so želi obilo priznanja,

ter bili neštēvilnokrat izzivani in s cveticami obsuti. Izmej koncertnih točk, v katerih so umetniki razkazovali eminentno izvežbanost in fin okus, dopadala je posebno Rossinijeva arija „Una voce poco fa“, Bendlova arija iz opere „Lejla“ in pesen „Zadanie dziewczyny“, stavljena po Vladislavu Zelenskim. Poljaki so česke pevce jako pristrēno vzprijeli, sploh pa Cehi in Poljaki ne zamude nobene prilike, se spoznavati in utrjevati vzajemno zvezo, kakor na političnem tako na socialnem polju.

* (Zavarovanje proti toči) nij bilo še nikdar tako mnogobrojno, kakor v tekočem letu. Zavarovalnice dobile so veliko premij, škode pa so bile razmerno male. Jedino v Českej prouzročila je toča veliko škode, druge dežele pa so malo prizadele.

* (Sueški kanal.) Dohodki društva sueškega kanala znašali so meseca julija 4,500.000 frankov, tedaj za 50.000 frankov več, nego v enakem času lanskega leta. V prvih sedmih mesecih je letos preplulo skozi kanal 1969 ladij, ki so plačale 36 1/2 milijona frankov. Lani v istem času bilo je dohodkov le 29 milijonov frankov, leta 1880. pa samo 1373 ladij in 24 milijonov frankov. Te številke kažejo, kako rase promet, z njim pa dohodki in važnost sueškega prekopa, da tedaj Angleži dobro znajo, zakaj se poganjajo tako energično in brezobzirno.

* (Nova pasmina konj.) Ruski major Spolagov pripeljal je nedavno iz Merva turkomanske konje, katerim je ime Argamako in so zdaj v konjišnicah carskih v Petrogradu. Ti konji izmej vseh živalij najbolj podobni antilopom, vratove imajo gladke, brez griv, velike glave, dolg in visok hrbet noge močne, rep dolg pa skoro gol. Ti konji pretrpe neizrečeno veliko; ogrejejo se še le tedaj, kadar prehitē 10—15 kilometrov, a možno je z njimi v skokote predirjati veliko daljine. Za delo so sposobni takoj, ko so stari dve leti in pretrpe največje težave, mraz, žejo, vročino in glad. Razen konjika nosijo navadno še tovor 300 ruskih funtov težak in tako obloženi poskakujejo po peščenih tleh po več ur, šestokrat pri temperaturi 40° Reaumura in dostikrat po ves dan brez živeža in vode. Jeden teh konj dirjal je v štirih odstavkih vsak po 24 ur 500 vrstov (535 kilometrov) daleč in po 24 urnem počitku po istej progi zopet nazaj.

* (Nemška učenost.) Nemšk matematik, ki menda nij imel drugega posla, izračunal je, koliko kombinacij je možnih iz 28 kamenov, iz katerih je sestavljena znana igra „domino“. Računal je baje tri leta in kot rezultat dobil 284,528,211,840 kombinacij, to se pravi, ako bi dva igralca, vsako minuto postavila štiri kamene, bi morala igrati 118 milijonov let, da bi si izvele vse kombinacije, ki so možne pri igri domino.

* (Mesto Paris) broji zdaj 82.352 hiš. Leta 1877. jih je bilo samo 71.000. V zadnjih štirih letih se je pozidalo 11.000 novih hiš. V Parizu tedaj nij pomanjkanja stanovanj in je tudi najemina v glavnem mestu Francoske razmerno nizka.

* (Največa pipa na svetu) je ona angleške kraljice. Ne da bi kraljica Viktorija pušila tabak, ampak v Londonu je posebno veliko poslopje, ki ima velikanske peči, v katerih se požigajo vtihotapljene in konfiskovane ali od lastnikov popuščene smodke in tobak. Pri močno poškodovanih smodkah se pogosto zgodi, da smatra lastnik premalo vredno, da bi plačal še carino in voznino, tako popuščeno blago zapade carinskim oblastem ter se ne prodaja, kakor po družih deželah, temveč se uniči in požge, brez ozira na vrednost, zbog tega pripeti se čestokrat, da se najdražje smodke požgo v omenenem poslopju, kateremu je ljudstvo dalo šaljivo ime „Queen's pipe“, to je: „pipa kraljice“.

* (Statistika o prirastku in o pomanjšanju prebivalstva.) Statistično društvo v Parizu izdalo je poročilo, iz katerega je razvidno gibanje prebivalstva od l. 1865 do l. 1876. Temu poročilu povzamemo naslednje razkaze:

	Na 1000 ljudi umrlo se je porodilo	Pri-rastek
Srbija	44.1	30.4
Nemčija	39.9	27.4
Avstrija	38.7	31.6
Italija	37.1	30.1
Španjska	35.7	31.2
Angleška	35.5	22.2
Belgija	32.1	25.3
Švedska	30.4	19.4
Francoska	25.7	24.2

* (Hiša in 32 oralov zemlje za jeden krajcar.) Zadruga Ivošević v Habjanovcih, občine Bizovac, bila je eraru dolžna 200 gld. davka in ker nij mogla plačati tega zaostanka, prosil je erar za eksekutivno dražbo njenega imetka, obstoječega iz hiše in 32 oralov zemlje v vrednosti 4000 gld. K dražbi prišlo je več kmetov, ki so nameravali kupiti zemljo, a ker niso mogli položiti predpisane varščine (vadum), znašajoče 200 gold.

tudi dražiti niso mogli. Na to oglašil se navzočni zastopnik erara kot licitant in ponudi za vse vkupe jeden krajcar, ker nij nihče obljubil več, dobil je erar za jeden krajcar zemljo, vredno 4000 gl. „Drava“ ki priobčuje to vest, pravi, da taki slučaji tam doli niso nič nenavadnega.

Poslano.

Gospodični G. Nigrin-ovej v spomin.

Vseh, ki naklonjeni so Ti,
Je žalost se lotila,
Zadnjih vest začuvši dnij,
Da boš nas zapustila.

Na krasnem odru mnogokrat
Izborno si igrala,
In vene in plosek tam bogat
Hvaležnost je dajala.

V Beli Grad se zdaj podaš,
Na dvorno gledališče,
Da tudi tam častilce 'maš,
Dokaz, da se Te išče.

Na dolgem potu naj Te Bog
Povsod dobrotljiv vodi,
Da Ti odideš krog in krog
Nesreči, zli osodi!

Ak' Tebi tamo dobro gre,
Nas bode veselilo,
Vedoč, da vedno Ti srce
Za narod naš bo bilo.

R. K.

Za Matej Tonejčev (Samostalov) spomenik

so darovali:

Gospodične učenke njegove na Dunaji	15 gld. — kr.
Gg. kolegi njegovi na Dunaji	10 " — "
G. A. Zumer in gospa Belarjeva	5 " — "
G. A. Razinger	1 " — "
G. J. Majer	2 " — "
G. J. Jan ml.	2 " 60 "
G. J. Trojar	2 " — "
G. Vekoslav Šraj	2 " 30 "
G. Fr. Medić	1 " 50 "
G. Gašperin	1 " — "
G. J. Poklukar in žena (Kacon)	2 " — "
Gg. fužinski kovači	1 " 88 "
G. K. Tedeschi, župnik	2 " — "
G. J. Jan, star.	1 " — "
G. A. Hudovernik	1 " — "
Gospodična N. Zupanova	1 " — "
Gospodična A. Podrekarjeva	1 " — "
Gospodična R. Šumijeva	2 " — "
G. G. Kokalj	1 " — "
G. G. Jan	— " 40 "
G. dr. I. Tavčar	2 " — "
G. J. Jelenec	1 " — "
G. J. Šlakar	1 " — "
G. J. Bezljaj	— " 80 "
G. dr. Fr. Kos	1 " — "
G. prof. Čuček	2 " — "
G. V. Žvagen	1 " — "
G. G. Kladva	1 " — "
G. G. Poklukar	— " 60 "
G. V. Jan	— " 80 "
G. M. Preširen	— " 20 "
G. Desnica	3 " — "
G. prof. T. Zupan	2 " — "
G. dr. Mencinger	2 " — "
G. Iv. Škrli	1 " — "
G. prof. Karlin	1 " — "
G. M. Lavrenčič	1 " — "
G. J. Zalokar	6 " 20 "
G. dr. Jelovšek	2 " — "
G. prof. Fr. Šuklje	1 " — "
G. Fr. Stegnar	1 " — "
G. H.	— " 50 "
G. Jož. Černē	— " 20 "
G. Matej Ferčej	1 " 80 "

G. prof. Schrey v Celovci nabral:

Časopis „Kres“	10 gld. — kr.
G. Andr. Einspieler, prof.	3 " — "
G. Lambert Einspieler,	2 " — "
kancelar	2 " — "
G. Alijančič, korar	3 " — "
Osem gospodov po 1 gld.	8 " — "
Štirje gospodje po 50 kr.	2 " — "
G. Komel-Sočebanski,	2 " — "
stotnik	2 " — "
Vkupe	30 " — "
Vkupe	119 gld. 78 kr.
Spomenik nagrobni je veljal	83 gld. 60 kr.
Spominska plošča	8 " — "
Postavljanje, olepšavanje itd.	8 " 50 "
Vkupe	100 gld. 10 kr.
Prepeljevanje in zidarsko delo plačal je gorjanski župan g. J. Zumer.	119 gld. 78 kr.
Dohodki	100 " 10 "
Stroški	19 gld. 68 kr.

kateri se nalože v hranilnici kot popravljalni zaklad za spomenik, in hranilnična knjižica odda se č. g. župniku.

Vsem blagim darovateljem srčna hvala!

V Gorjah, v 25. dan avgusta 1882.

Jakob Žumer,
župan.

Janko Žirovnik,
nadučitelj.

Umrli so v Ljubljani:

24. avgusta: Dr. Rihard Lah, c. kr. avskultant in rezervni častnik, 25 let, Sv. Florijana ulice št. 7. za kron. jetiko.

25. avgusta: Ivan Ravnika, c. kr. deželne sodnije svetovalec sin, 6 tednov, Breg št. 18, za akutnim katarom v črevesu. — Jakob Jereb, črkostavec, 41 let, Karlovska cesta št. 2, za kron. pljučno tuberkulozo. — Janez Velkavrh, delavčev sin, 20 mesecev, Poljanska cesta št. 18 za jetiko.

26. avgusta: Julius Kozjek, deželnega računovodstva ingrosista sin, 14 dni, Sv. Petra cesta št. 52, za božjastjo. — Jožef Japelj, hišni posestnik, 73 let, Črna vas št. 30, za otrpnenja črev.

28. avgusta: Janez Kadivec, prodajalec usnja, 60 let, Slonove ulice št. 36, za pljučnim odemon. — Anton Rome, delavčev sin, 16 mes., Karlovska cesta št. 1. — Anton Mahorič, mestni ubožec, 72 let, Karlovska cesta št. 7. — Marija Reder, molarjeva hči, 7 ted., Pred škofijo št. 17. za božjastjo. — Marija Pražek, delavčeva hči, 29 dni, Sv. Petra cesta št. 62, za oslabljenjem.

29. avgusta: Franc Kanoni, delavčev sin, 11 mes., Kurja vas št. 15, za difteritis. — Jera Breskvar, gostija, 78 let, Krakovske ulice št. 25.

30. avgusta: Amalija Jelenc, učiteljeva žena, 29 let, Sv. Petra cesta št. 21, za jetiko.

V deželni bolnici:

23. avgusta: Neža Armič, gostija, 60 let, za oslabljenja moči. — Alojzija Kvas, dninarica, 45 let, za kron. jetiko.

24. avgusta: Jera Doles, dninarica, 43 let, za vnetico možganske kožice. — Marija Žagar, delavka 50 let. — Jurij Mihelič, gostač, 68 let, za vodenico.

25. avgusta: Karolina Hočevar, delavka v tkalnej tovarni, 20 let, za jetiko.

26. avgusta: Franc Skerl, kajzarjev sin, 2 let, za vodenico v glavi.

27. avgusta: Jakob Gams, ekonom, 55 let. — Primož Oražem, gostač, 52 let.

29. avgusta: Jurij Weltem, gostilničar, 58 let, za vnetjem pluć. — Lorenc Pirnat, dninar, 29 let, za jetiko.

— Uršula Zupan, gostija, 70 let, za oslabljenjem.

30. avgusta: Anton Hrovat, gostač, 65 let.

Meteorologično poročilo.

(Pregled čez pretečeni teden.)

Barometer: Srednje stanje barometrovo je bilo v pretečenem tednu precej nizko in sploh za 2-86 mm. nižje, kot srednje stanje vsega leta; znašalo je namreč 732-44 mm. in je bilo vse dni podnormalno. Z ozirom na srednje stanje vsega tedna je bil barometer v ponedeljek, sredo, četrtek in petek nadnormalen, druge dni pa podnormalen. Najvišje srednje stanje, za 2-05 mm. nad normalom, je imel ponedeljek; najnižje, za 2-21 mm. pod normalom, nedelja; razloček med maksimumom in minimumom srednjega stanja je tedaj znašal 4-27 mm. Najvišje v vsem tednu sploh, za 3-16 mm. nad normalom, je stal barometer v ponedeljek zjutraj; najnižje, za 3-17 mm. pod normalom, v torek zjutraj; razloček med maksimumom in minimumom sploh je tedaj znašal 6-33 mm. Največji razloček v stanju jednega dne, za 5-55 mm., je imel torek; najmanjši, za 1-52 mm., sobota.

Termometer: Srednja temperatura pretečenega tedna je znašala + 16-1° C., to je za 2-0° C. pod normalom, in je bila samo v soboto nadnormalna. Z ozirom na srednje stanje vsega tedna je bila temperatura v sredo, četrtek, petek in soboto nadnormalna, druge dni pa podnormalna. Najvišje srednje stanje, za 2-4° C. nad normalom, je imela sobota; najnižje, za 3-3° C. pod normalom, nedelja; razloček med maksimumom in minimumom srednjega stanja znaša tedaj 5-7° C. Najvišja v vsem tednu sploh, za 9-3° C. nad normalom, je bila temperatura v četrtek popoldne; najnižja, za 5-3° C. pod normalom, v sredo zjutraj; razloček med maksimumom in minimumom sploh je tedaj znašal 11-8° C. Največji razloček v stanju jednega dne, za 10-4° C., je imel četrtek; najmanjši, za 1-6° C., nedelja.

Vetrovi pretečenega tedna so bili precej slabotni in zelo nespremenljivi. Največkrat, namreč 11krat, je bilo „brezvetrije“, 3krat „jugozahod“, 2krat „vzhod“.

Nebo je bilo vsled nizkega stanja barometrovega večinoma, namreč 16krat, „popolnem oblačno“, 3krat „deloma jasno“ in „deloma oblačno“, 2krat pa „jasno“.

Vreme pretečenega tedna je bilo zelo nezanesljivo; razen sredo so bili vsi dnevi deževni; palo je neprimerno veliko dežja, za 144-80 mm., največ v petek, najmanj v četrtek.

Dunajska borza

dné 31. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76	gld.	85	kr
Srebrna renta	77	"	20	"
Zlata renta	95	"	35	"
1860 državno posojilo	130	"	75	"
Akcije narodne banke	824	"	—	"
Kreditne akcije	315	"	—	"
London	118	"	40	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	40	"
C. kr. cekini	5	"	60	"
Nemške marke	57	"	80	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	120	"
Državne srečke iz l. 1864	100	"	172	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	"	20	"
Ogrska zlata renta 6%	118	"	75	"
" " 4%	87	"	70	"
" " papirna renta 5%	86	"	70	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	"	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	114	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	"	30	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	"	75	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	"	25	"
Kreditne srečke	100	gld.	177	"
Rudolfove srečke	10	"	21	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	121	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	228	"	25	"

Zahvala.

Bruniška srenja šteje si v svojo posebno čast, gospodu **Franu Kastelcu** starejšemu iz Novega Mesta očitno hvalo izreči, da je deloma ubožnemu ljudstvu te srenje s skupljanjem češminove kože in jetnika z zadatno svoto zboljšal njegovo materialno stanje, zlasti v zdanjem času, v katerem njima ljudstvo od nikake strani pridobiti si kake podpore, deloma pa tudi zatrl kmetijstvu zelo škodljiv češminov grm.

V Brusnicah pri Novem Mestu, 21. avgusta 1882.

Anton Vovko,
župan.

(560)

Zahvala.

Za vsestransko izraženo sočutje ob bridkeji bolezni in smrti najinega umrlega, nepozabljivega soproga, oziroma očeta, gospoda

Janeza Kadivca,

za tako mnogoštevilno udeležbo pri sprevedu k zadnjemu počitku ranjcega, za krasne vence, katere so položili na grob ranjcega prijatelji in znanci, izrekata najiskrenejšo zahvalo

(559)

ostali žalujoči.

Majhni dijaki in deklice

vzprejmo se za prihodnje šolsko leto v stanovanje in hrano na **poljanske cesti št. 10**, na desno. (558-1)

Tujci:

31. avgusta.

Pri **Slonu:** Neumaier z Dunaja. — Rupnik, Helfferich iz Trsta. —

Pri **Malič:** Schonbauer iz Gradca. — Becker z Dunaja. —

Pri **avstrijskem cesarji:** Murnik iz Celovca. — Lemer z Dunaja.

Malinovec

najboljše vrste

v steklenicah po 1100 gramov gld. 1 in po 400 gramov 40 kr.

Naročila izvršujejo se točno proti poštnemu povzetju kupila. (451-7)

NAJBOLJŠI PAPIR ZA CIGARETE JE LE HOUBLON

Francoski fabrikat.

PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko LE HOUBLON in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Tovarna za peči in glinaste zdelke ANTON-a JELOČNIK-a,

(prej Fran Legat),

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 4,

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pečij,

od najprostejših do najfinejših vrst.

Dalje

štedilna ognjišča, ozaljške pri stavbah in vrtih, cevi za stranišča, ogenj zdržujoče opeke,

sploh vse v to stroko spadajoče predmete, zagotavlja najnižje cene in solidno postrežbo.

Na zahtevanje pošlje se cenik.

(527-4)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.